

Wij gevoelen zeer goed en betreuren het, dat de zoo gewenschte afzondering van teringlijders in zeer vele gevallen vooral in de bekrompen woningen van gezinnen uit den arbeidersstand niet kan worden bewerkstelligd. Maar wij gelooven ook, dat in zoodanige gevallen ernstige pogingen om zooveel mogelijk de bovenstaande raadgevingen op te volgen met de meest nauwgezette zorg voor zindelijkheid verbonden, veel kunnen bijdragen om het gevaar voor besmetting te verminderen."

Hoezeer wij ook de plaatsing van dit stukje hebben toegejuicht, zal toch niemand willen beweren, dat het één keer publiceeren in de dagbladen dezer raadgevingen veel nut zal hebben gesticht; ternauwernood zal iemand het zich nog herinneren. Zooals het daar stond, was het ook niet krachtig genoeg, omdat elke toelichting ontbrak en waar hygienische maatregelen niet worden begrepen, zullen ze ook steeds onvoldoende of op verkeerde wijze worden ten uitvoer gebracht. De overheid is inderdaad geroepen om in deze krachtdadiger in te grijpen. Wat wij zouden wenschen, is een bepaalde wet tegen de verspreiding der tuberculose.

Er is echter voorloopig al genoeg te doen. Om de ontsmetting der lijfgoederen enz. van teringlijders niet tot de vrome wenschen te doen blijven, moet in elke gemeente of kring van gemeenten een desinfectieoven worden opgericht en het gebruik daarvan gemakkelijk en goedkoop gemaakt worden. Ook met het oog op de bestrijding van alle andere besmettelijke ziekten moet dit als een dringende eisch des tijds beschouwd worden. Veel strenger toezicht op melkproductie en -verkoop, dan nu plaats vindt, moet ingevoerd worden. Maar vooral is het noodig, dat de schuilhoeken der tubercelbacillen worden opgespoord en daar vooral moeten krachtige maatregelen genomen worden. Behalve de woon- en slaapkamers der teringlijders zijn er tal van plaatsen, waar eveneens telkens en telkens sputa gedeponneerd worden, zonder dat iemand er zich om bekommert, en daardoor aanleiding geven tot het ontstaan van broeinesten van besmetting. In het algemeen zal dit het geval zijn, daar waar vele menschen voortdurend in beperkte ruimte verkeerden, als daar zijn: schoollocalen, werkplaatsen, koffiehuisen, hôtels, spoorwegcoupé's, gevangenissen, wachtkamers enz. enz. Veel kan hier gedaan worden; een veld ter ontginning, dat nog geheel braak ligt.

Op school dreigt het gevaar vooral door het intieme verkeer onder kinderen. Daardoor ontstaan de vele vormen van scrophuleuse ontstekingen, klieren, enz. Dergelijke kleine patiënten moeten van de school verwijderd of in afzonderlijke banken geplaatst worden. Ook uit dit oogpunt zou de aanstelling van bepaalde schoolartsen overweging verdienen.

In werkplaatsen enz. zal door het aanbrengen van doelmatige spuwbakken en door te wijzen op het gevaar verbetering gebracht kunnen worden. Vele beroepen zullen weer speciale maatregelen eischen. Voor koffiehuisen en plaatsen van publieke vermakelijkheden geldt hetzelfde.

Ook in de slaapkamers van hôtels, waar achtereenvolgens tal van menschen den nacht doorbrengen, waaronder ongetwijfeld nu en dan een teringlijder